

Alena je moja mama

Slová, pre ktoré sa oplatí nemať depku a žiť.

Balík múky, cukru, ryže a lepší prášok. Aj takúto podobu má ľudské šťastie. Prečítajte si príbeh o mladej rodine, ktorej zmenila život tragédia. Aj keď mali nasledujúce roky od ružovej ďaleko, vďaka rodine, ale aj úplne cudzím ľuďom to mama s deťmi nikdy nevzdali.

Rodina č. 2

Pani Gabriela je vdova a sama sa stará o štvorročného Tomáška, 10-ročného Patrika a 16-ročnú Simonu. Manžel tragicky zahynul. Žijú v dvojizbovom byte, ich mesačný príjem tvorí vdovský dôchodok a prídavky na deti. Po odrátaní nájomného, splátky pôžičky, energií a poplatkov na cestovné do školy ich kapitál činí necelých sto eur. Nestážujú si, ale hľadajú dopredu. Gabika hovorí, že pri deťoch to ani inak nejde. „Sú zmyslom môjho života a ženú ma dopredu. Aj keď to máme veľmi ťažké, spoločne to zvládame a ďakujeme za každý deň, keď môžeme byť spolu a zdraví.“ Pomoc by chceli použiť na úplne obyčajné veci pre deti, ako je oblečenie, zdravá výživa či iná drobná radosť.

Toľko o rodine na webovej stránke Námestovského anjela. Projekt, ktorého cieľom je pravidelne podporovať rodiny v núdzi, funguje od marca 2010 vďaka štedrým darcom. Dnes ich je bezmála sedemdesiat.

Nemáme korunky

Gabriela je v skutočnosti Alena, má 44 rokov a žije v Námestove. Pred siedmimi rokmi prišla o manžela pri dopravnej nehode. Ostala sama s tromi deťmi, najmladší syn mal dva mesiace. Štyria ľudia museli vyžiť zo sto eur mesačne. „Nakupovala som iba v Lidli, bol najlacnejší. Doma na kalkulačke som si spočítala, koľko čo stojí a zobrala som si presne toľko peňazí, nič navyše. Deti mohli ísť na školský výlet, len keď im naň dali starí rodičia, ináč nehrozilo. Každá mama chce pre svoje dieťa len to najlepšie. Ťažko mi bolo. Už nikdy by som tak nechcela žiť. Hovoriť deťom, že nemáme korunky. Bez pomoci rodiny by som to nezvládla.“

A priletel anjel

Jedného dňa sa ohlásili na návštevu zástupcovia Námestovského anjela. „Ako prvé som si pomyslela, bože, zase tí, čo chodia paplóny predávať. Boli veľmi zlatí. Pomoc som najprv odmietla, bála som sa, že budem vyzeráť ako žobráčka. No keď mi vysvetlili, o čo ide, súhlasila som.“

V marci 2010 prišlo Alene na účet prvých 30 eur. Potom každý mesiac rovných sto. „Nieкто si možno povie, čo je to sto eur. No pre mňa to bol obrovský peniaz. Neopísateľná pomoc, to vie pochopiť len ten, kto niečo podobné zažil na vlastnej koži. Že sa niečo stane, ostanete sám a neviete, čo teraz. Prvý mesiac som kúpila po desať kíľ múky, ryže a cukru. A lepší prášok na pranie. Dovtedy som kupovala najlacnejší, 600-gramový za 80 centov.“

K rodine a Anjelovi, ktorý k peniazom pridal posteľ, matrac, lyže a nešetril milým slovom ani povzbudením, pribudli známi aj neznámi. „Dostala som balíky oblečenia. Neraz som v schránke našla obálku s dvadsiatimi či desiatimi eurami. Nikto nebol podpísaný.“

A keď bolo najhoršie, zašla Alena do kostola. „V pokoji som premýšľala a vždy ma to nakoplo.“

8. októbra 2012

Stránka Námestovského anjela hlási: Tomáško začal chodiť do školy a pani Gabriela do práce. Dostala zmluvu do marca 2013 a svet sa hneď zdá oveľa veselší. Finančná situácia rodiny sa stabilizovala a našu pomoc už nepotrebujú. Veľa šťastia!

Zobrali ma

Alena je vyučená chemická laborantka. Po skončení predĺženej materskej dovolenky si pol roka márne hľadala prácu. Posielala životopisy, volala, chodila. Pri pomyslení na aktivačné práce jej mráz behal po chrbte. „Chytím sa každej roboty, no to bolo primoc. Deti mi povedali, že by sa ku mne ani nepriznali. Vdova s tromi deťmi, pre zamestnávateľov som znela ako strašidlo. Nakoniec som našla v novinách inzerát, že jedna firma v Punci hľadá účtovníčku. Zavolali ma na pohovor na inú pozíciu. Mesiac po konkurze sa mi nikto neozval, tak som už ani nedúfala. V polovici mája mi volali, že ma berú. Neopýtala som sa, kedy mám nastúpiť, čo si mám doniesť, len som položila telefón a skákala pomaly po plafón od radosti. Zobrali ma.“

Robí na tri zmeny, práca ju baví. „Medzi ľuďmi dostal môj život nový rozmer. Teším sa do roboty. Cítim sa užitočná, nikomu nie som na príťaž. Deti môžu byť na mňa hrdé.“

Účtovný deň

Alena bola ochotná robiť za tristo eur, napokon dostala štyristo. „Syn už nemusí chodiť v starodávnej bunde, má novú nepremokavú. Kúpili sme botasky i topánky. Predtým sme ich látali a lepili sekund'ákom Po rokoch som si mohla dovoliť kúpiť kabát a topánky. Obrovskú radosť mám z novej linky, pretože na starej ledva držali dvierka. Zobrali sme ju v akcii za tristo eur na splátky. Otapetovali sme starú skriňu. Dcéрка maturuje, dávam jej päť eur vreckové na týždeň. Hocikedy jej ostane.“

Do hospodárenia domácnosti Alena odmalička zasvätila aj deti. „Smejú sa, že zas je tu účtovný deň. Sadneme si za stôl a počítame, toľko na byt, toľko tam. Gazdujeme s tým, čo ostane po zaplatení všetkých účtov. Nikdy som nemala ani korunu dlhu na byte.“

Zošit, do ktorého si zapisovala každý nákup, už našťastie nepotrebuje. No spotrebu vody a elektriny poctivo sleduje každý mesiac. Keby niečo.

Šťastná ako blcha

Alena netají, že si neraz poplakala. „V noci do vankúša, aby ma deti nevideli. Porevala som si a bol pokoj. Teraz som už odolná, no prvé dva-tri roky som sa pýtala, prečo sa ostatní majú tak dobre a ja musím stále niečo riešiť? No nemohla som si dovoliť upadnúť do depresie. Musela som byť mamou aj otcom. Viera v Boha a deti mi dávali silu. Nedávno prišiel syn, mami, ja už viem napísať tvoje meno. Alena je moja mama, napísal. To je niečo, prečo sa oplatiť žiť.“

Doma na oddych niet času. Po práci sa treba postarať o domácnosť, upratať, navariť. Každý piatok grenadír, v nedeľu rezancovú polievku, kašu a rezne. Alena oddychuje u rodiny – najradšej pleje a stará sa o kvety. Občas si sadne k počítaču a číta príbehy rodín, ktorým pomáha Námestovský anjel. Je rozhodnutá rozšíriť rady darcov, aj keď len malou sumou. Na päťdesiatku si vysnívala trojdňový pobyt na Štrbskom Plese. Nikdy nebola v Tatrách. „Ani v Bratislave. Budem ležať a pozeráť sa na hory. Som šťastná, no stále v strehu. Hovorím si, že sa máme akosi až moc dobre. Čo keď sa zas niečo stane? Ja už nepotrebujem nič, len nech sme zdraví. A keď mi v marci predĺžia zmluvu, budem šťastná ako blcha.“

Koniec dobrý...

Plánovala som zastaviť sa v obchodnom dome po dokončení rozhovoru. Len tak, pozrieť výpredaje, urobiť si radosť v pochmúrny upršaný deň. Keď som schádzala zo sídliska do centra, pri obchodnom dome som vybrala z tašky jablko z našej záhrady a spokojne som doň zahryzla. Po stretnutí s Gabrielou, ktorej modré oči sa, napriek slzám, neprestali usmievať, je byť šťastnou úplne ľahké.

LUCIA ŠPITALOVÁ MY Naša Orava